

YKI PÄIHTEET, KANSANSAIRAUDET JA RIKOLLISUUS & TERVEYS

Lämmittely

Mitä päihteet ovat?

Mitä erilaisia päihteitä tiedät?

Mitä tiedät suomalaisten päihteiden käytöstä?

Miten suomalaisten päihteiden käyttö eroaa sinun kotimaasi päihteiden käytöstä?

Liittykö päihteiden käyttö joskus uskontoon?

Miten päihteet liittyvät rikollisuuteen?

Mitä kansansairauksia Suomessa on?

Miksi?

Mitä kansansairauksia sinun kotimaassasi on?

Miksi?

Miten kansansairauksia voisi parantaa?

Mitä ammattitauteja sinun ammatissasi on?

viina

tupakka

huumeet

päihteet

alkoholi

huumeriippuvuus

kannabis

suonensisäiset huumeet

sekakäyttäjä

astma ja allergiat

diabetes

muistisairaudet

sydän- ja versisuomisairaudet

syöpä

verenpaine

tuki- ja liikuntaelinten sairaudet

rintasyöpä

väkivalta

diilaus

YKI PÄIHTEET, KANSANSAIRAUDET JA RIKOLLISUUS & TERVEYS

Dialogit

Lapsi haisee tupakalle

Lapsi tulee kotiin. Hän on ollut kaverin kanssa ulkona. Haistat selvästi tupakan hajun.

Äiti/Isä: (Tervehdi lasta ja kysy, missä hän oli) (10 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Kysy lisätietoja) (10 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Huomaat ongelman ja kysyt lapselta lisätietoja) (25 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Kerro lapselle, mitä mieltä olet asiasta ja anna mahdollinen rangaistus.) (25 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Anna lapselle lisäohjeita) (25 sek.)

Lapsi: ***

Malli

Lapsi haisee tupakalle

Lapsi tulee kotiin. Hän on ollut kaverin kanssa ulkona. Haistat selvästi tupakan hajun.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Oltiin tuolla Prismassa vaan.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Kavereitten kaa.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: No en mä ite...kaverit poltti ja varmaan on takkiin tarttunut hajua....

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Älä viitti! En mä oo mitään tehnyt..... Kaverit ne poltti...

Äiti/Isä: ***

Lapsi: On, on!

YKI PÄIHTEET, KANSANSAIRAUDET JA RIKOLLISUUS & TERVEYS

Tilannetehtävät

1. Naapuri on humalassa. Hänellä on juhlat. Haluat, että hän on hiljempaa. Soitat ovikelloa.
2. Näet ehkä 10-vuotiaan tytön polttamassa tupakkaa pihalla. Mitä sanot hänelle?
3. Sinun rappukäytävässä haisee joku makea tupakka. Ajattelet, että se on marihuanaa tai hashista. Soitat isännöitsijälle.
4. Rattijuoppo tulee sinun kodin parkkipakalle. Tunnistat henkilön. Soitat poliisille.
5. Sinulla on selkäkipua. Sinulla on lähete fysioterapeutille. Mitä kerrot hänelle?
6. Olit eilen hierojalla. Suosittele samaa hierojaa ystävälle.
7. Selitä sinun taukojumppa- tai venyttelyohjelma kaverille.
8. Sinun naapurilla on korkea verenpaine. Hän kertoo sinulle asiasta.
9. Kuulet, että sinun ystävällä on rintasyöpä. Mitä sanot hänelle?
10. Saat tietää, että sinun ystävällä on diabetes. Kysy lisää siitä.
11. Pelkää, että sinulla on joku muistisairaus. Unohtelet asioita usein. Kysy aiheesta lisää terveydenhoitajalta.
12. Huomaat, että sinulla on astmaoireita, kun hengästyit. Kysy lisää terveydenhoitajalta.

Mielipide

- A. Päihteiden käyttö Suomessa on todella huolestuttavaa.
- B. Nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt.

Kertominen

Valitse yksi sairaus ja kerro siitä:

- A. Diabetes
- B. Muistisairaudet
- C. Rintasyöpä
- D. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet
- E. Kotimaani kansansairaudet